Regd No. M. 43 / M. 3813

విశేషపత్రికలంగా

గోలకొండపత్రిక

10-3-01

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కను ● స్వభాను శ్రావణ శు ౧ (౨౦-౯-౧౯౪౩ ఫ) సోమవారము ● సంచిక ౭౨

జర్మనులచే ఉత్తర ఇటలీ ఆక్రమణము

ఇటలీకి మిత్రమండలి సేనల నాయకుని నుండి సంధిసూచనలు

ఇప్పుడు ఇటలీలో ఏర్పడిన గందరగోళము అందరిదృష్టులను ఆకర్షించుచున్నది. ముసోలినీ పారిపోవుటకు కారణమేమిటనుదానికి ఇంకను యథార్థమైన సంపూర్ణకారణము తెలియుటలేదు.

ఫాసిస్టుపార్టీ వారి గ్రాండు కౌన్సిలు సమావేశమైనపుడు సభ్యుడు విక్టర్ ఇమాన్యుయల్ రాజును సేనలన్నిటికిని సర్వాధిపత్యము పొందవలెనని కోరవలసినదిగ ముసోలినీగారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెనట. దానిపై చర్చ జరిగెను. ... దేశరక్షణమంత్రుల సమావేశమునందు ముసోలినీగారు ఇటీవల తాను ఉత్తర ఇటలీలో హిట్లరుతో కలిసినపుడు హిట్లరు కోరికలను నిరాకరించెనట. ...

... ఫాసిస్టుపార్టీ చిహ్నములన్నిటిని నిషేధించివేసి ఫాసిస్టుపార్టీవారు సైనికశిక్షణమిప్పించి యుంచు కొనిన దళములన్నింటిని సేనలో చేర్చివేసిరి. ...

రోంనగరంపై బాడీశె పోపుగారి అగ్రహము యొక్క యధార్థము

రష్యా

తర్వాత సంగతులు

గోలకొండ పత్రిక

స్వభాను సం॥ర శ్రావణ శు॥ ౧ సోమవారము

ఫాసిస్టు పతనము

ముసలోనీ ఇటలీ రాజ్యనియంతృత్వానికి స్వస్తి చెప్పుకొన్నాడు. అతని రాజ్యము లఘురుసు కిర్రుమన్నది. ప్రపంచమంతా ఆశ్చర్యపడింది. మన దేశములో ఫాసిస్టులను, కాపురేడ్లు చెడతిట్టుతుంటారు. "ఫాసిస్టు దురాక్రమణమును అణచివేయాలి" "ఫాసిస్టుసిద్ధాంతాన్ని ధ్వంసము చేయాలి" అని మన కామరేడ్లు నినాదాలు చేసినారు, ఆనినాదాలతో ఫాసిస్టు దురాక్రమణము ఇప్పుడు తటాలున ధ్వంసమై మటుమాయమై పోయినది. ఫాసిస్టు అంటేయేమో రెండు మాటల్లో చెప్పివేస్తాము.

గత యుద్ధములో (౧౯౧౪ - ౧౮ లో) ఇటలీ ఇంగ్లీషువారి పక్షంగా జర్మనీతో యుద్ధంచేసింది. కపోరెట్టో యుద్ధములో నెత్తిగ్గాతన్ను తిన్నది. ఇంగ్లీషువారికి మంటలేచి నీకవాలుంటే పిరికి పనిచేస్తివా అని తల, వాచేఅట్లు చీవాట్లుపెట్టిరి. తుదకు జర్మనులు ఓడిపోయినప్పుడు వచ్చినలాభాలను మిత్రమండలి పంచుకొనే కాలములో ఇటలీకి ఏమిన్ని యియ్యలేదు. తూర్పుదిక్కున ఏవో కొన్ని జిల్లాలు దానిమొగాన పారవేసిరి. ఇటలీకి కోపంవచ్చెను. కాని యెవరిని బాధించగలదు. తమ దేశము బాగా బలిష్ఠముగా చేయవలెనని కొందరికి సంకల్పము కలిగెను. వారిలో ముసోలినీ ముఖ్యుడు ౧౯౧౯ మార్చినెలలోనే "ఫాస్సియో" సంఘమును స్థాపించెను. ఇటలీరాజు సాత్వికుడు. విజృంభించుచున్న ఫాసిస్టులను ధ్వంసము చేయగోరలేదు. అదే కారణముచేత ముసోలిని తనవర్గంలో సోల్జర్లను కలుపుకొని రోము ముఖ్యపట్టణంపై "మార్చి" చేసి దాన్ని ఆక్రమించుకొనెను. అప్పటి నుండి మొన్న టివరకుఫాసిస్టులు అవసరం కొద్దీ మారుతూ ఇటలీదేశాన్ని పాలించిరి. ఇటలీనికూడా ఇతర సామ్రాజ్యములవలె గొప్పదేశాన్ని చేయుటకు గాను కారణము లేకుండా ముసోలినీ అబ్సీనియాను దిగ్గ్రమింగెను. అంతకంటే ఆయుధపరికరాలు లేని దేశ మేదికలదా అని అటూయిటూ పారజూచెను. అబీసీనియా కన్నబడింది. పట్టురాదాన్ని అని యాజ్ఞాపించెను. ఏనకేనాప్యుపాయేన, విషవాయువులు విడిచి, నిరాయుధులపై బాంబులు వేసి, అబిసీనియా రాజుకు లోబడినవారికి లంచాలిచ్చి తుదకు దాన్ని గెలుచుకొనెను. ఇదంతయు తనదేశమునకు ఘనత కలిగించుటకే, దీనినే జాతీయత అందురు. ఫాసిస్టులకు ఇతరులకువలెనే అంతర్జాతీయ దృష్టిలేకుండెను. నాదేశం కేవలం నాదేశం అనే మాత్రమే వారు పఠించిరి.

మొదట మొదట ఫాసిస్టులకు ఒక కార్యప్రణాళిక అనేది ఉండింది. ప్రజా పరిపాలనము, స్త్రీసముద్ధరణము, సామ్యవాదము, అంతర్జాతీయత, అవన్నీ మేము సాధించుతాము అని మెట్టవేదాంతాలు చెరిగివేసిరి. కాస్త అధికారములో స్థిరపడిన తర్వాత కార్పరేటు రాజ్యాన్ని స్థాపించిరి. ఇంతకంటే తప్పుడు సిద్ధాంతము, ఇంతకంటే నిరంకుశమైనది ఇంకొకటి లేదు. పైకిచూచేదానికి శాసనసభ ఉండేది. దానికి ఎన్నికలు జరిగినట్లే. సభ్యులు ఎన్నుకొన బడినట్లే. చర్చలు జరిగినట్లే. తుట్టతుదకు అంతా కుంభకోణము! జిల్లావారీగా ఎన్నికలు లేవు. ఇటలీ అంతా ఒకే "యూనిట్" ఒకే కేంద్రము. మొత్తము దేశంనుండి ౪౦౦ మంది ప్రతినిధులు శాసనసభకు పోవలెను. సలహా సంఘాలవంటివి కొన్ని పేర్లను సూచించితే వాటిలోనుండి ఫాసిస్టుగ్రాండు కౌన్సిల్ ౪౦౦ మందిని తమకు నచ్చిన వారిని ఏరుకొంటుంది. పదిమందిచేరి ఒక సంఘముగా ఏర్పడేది. దానిని ఫాసిస్టువర్గమువారు పసందుచేసేది. అట్టివారు సభ్యులను ఎన్నుకొనేది. ఇట్టి నాటకమొకటి జరుగుతూవచ్చినది. అందులో వర్గాలకే ప్రాతినిధ్యము. జనులందరికి లేక ఏక్కువ సంఖ్యాకులకు వోటు అధికారములేదు. ఫాసిస్టుల ఘనత ఏమనగా తమకు సరిపడని సంఘాలనన్నింటిని వరుసబెట్టి ధ్వంసము చేయుట. అట్టి సంఘాలలో సభ్యులు చేరకుండా చేయుట, లేక వారినిహింసించుట లేక అట్టి సంఘాలను రద్దుచేయుట జరిగెను. పత్రికలపై చాలాకఠినమైన పర్యవేక్షణ నేర్పాటుచేసిరి. ఇటలీలోనేకాక బయటిదేశాలలో నివసించే ఇటలీజనులు కూడా తాము చెప్పినట్లుగా వినేఅట్లు శాసించిరి. అంతా రాజులోనే రాజ్యాంగం రాజ్యాధికారం సమస్తం కేంద్రీకరించినది. అని పైకి ప్రకటించిరి. కాని ఫాసిస్టులు సంపూర్ణముగా నిరంకుశులుగా రాజ్యముచేసిరి. మొదట స్త్రీస్వాతంత్ర్య మన్నవారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత స్త్రీ పిల్లలనుకనే మిషను. స్త్రీ పురుషునితో సమానము కాదు. ఆమె ఇంటిలోనుండదగినవస్తువు. స్త్రీ విలాసముగా వస్త్రముల ధరించకూడదు అని ముసోలోనీ ప్రత్యేకముగా శాసించెను. కూలీలు కూలీలే. ధనికులు ధనికులే. వీరు సమానము కాజాలరు. ఈ భేదాలుండి తీరవలెను- అని ఫాసిస్టులు శాసించిరి. ఈ సూచనలచే ఫాసిస్టు సిద్ధాంతాలంటేయేమో పాఠకులుకొంత గ్రహించి యుంటారు.

ఈయుద్ధములో ముసోలోనీ హిట్లరు జతపట్టినాడు. లాభాలు పొందజూచినాడు. కాని ఇటలీ సైన్యము ఎప్పటివలెనే పిరికి సైన్యము. ఎక్కడబోయినా తన్నులుతినివచ్చినట్లే. దాని అనుభవములో ఉండింది. రొమ్మెల్ లిబియాలో పోరాడినంతకాలము ఏదోవిధంగా నిలువగలిగింది. సిసిలీలో ఇంగ్లీషు అమెరికా సైన్యాలు దిగిననాడు వారిపస తెలియవచ్చింది. ముసలోని మాయం. దేశం కల్లోలభరితం. కొత్త మంత్రాంగంలో మార్షల్‌లా. అంతా గందరగోళం. ఇట్లాంటి చిత్రాలు ఇంకా మనం ఎన్ని చూడనున్నామో?

హైదరాబాదు రేడియో తెలుగుకార్యక్రమము

మంగళవారము ౩వ మహారేవర్ ౧౩౫౨ ఫ. నాడు హైదరాబాదు రేడియో తెలుగు కార్యక్రమము ౫గంటలనుండి ప్రారంభమగును. యుద్ధవార్తలు, రికార్డుసంగీతం, జరిగినతర్వాత "కావ్యగానము" శ్రీసన్నిధానము సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే చేయబడును.

నిజాంరాష్ట్రములో బట్టలకంట్రోలు ఆజ్ఞ

ప్రభుత్వ ప్రకటన

నూలు, నూలుబట్టలధరలను, ఉత్పత్తిని, అమ్మకమును కంట్రోలుచేయుటకును, ఫ్యాక్టరీయజమానులు, వర్తకులు, సామాన్యప్రజలు నూలు, నూలుబట్టలు నిలువచేయకుండా చూచుటకును ఏవి ఏర్పాట్లు చేయబడనున్నవో తెల్పు ముఘున శ్రీనిజాం ప్రభుత్వమువారి కాటన్ క్లాతు అండు యార్న్ ఆర్డరు ౧౩౫౨ఫ. మెహెరేవర్ ౧౦వ తేదీ (౧౭-౭-౧౯౪౩)నాడు ఒక అసాధారణ జరీదా ద్వారా ప్రకటింపబడినది.

నూలును, నూలుబట్టను తయారుచేయువారును, బట్టలవర్తకులును మెహెరేవర్ ౩౦వ తేదీ (జులై ౩౧ ౧౯౪౩)నాడు వారివద్దనున్న నూలుయొక్కయు, నూలుబట్టలయొక్కయు నిలువ యింతకలదని తెలియజేయవలెను. అట్టి లెక్కలు ౧౩౫౨ఫ. మెహెర్ ౧వ తేదీనాడు (౧౫-౭-౪౩) నిర్ణయింపబడిన అధికారులకు చేరవలెననియు నియమింపబడినది. వర్తకులయొక్క లెక్కలపుస్తకములను పరీక్షించుటకును, దుకాణములు ఫ్యాక్టరీలు వెతికించుటకును, కావలసినవివరములు అడుగుటకును టెక్స్టైల్ కమిషనర్ గారికి అధికారము కలదు.

ఈఆర్డరు హైదరాబాదు రక్షణ నియమావళి క్రింద జారీచేయబడినది. దీనికివ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించినవారుగాని, తప్పించుకొన జూచువారుగాని తప్పుడులెక్కలు చూపించువారుగాని ఈనియమావళిక్రింద ౩ఏండ్లవరకు ఖైదుశిక్షగాని, జుర్మానాగాని లేక రెండునుకాని పొందుదురు.

ప్రభుత్వ కార్యాలయములు

౧. డైరెక్టరు, దఫ్తరదివానీ అండ్ మాల్
౨. బెరార్ ఏజెంట్
౩. చీఫ్ కమర్షల్ మ్యానేజర్ ఎన్. ఎస్. రైల్వే, సికింద్రాబాదు.
౪. సెక్రెటరీ, కాన్స్టిట్యూషనల్ అఫైర్స్ డిపార్టుమెంటు
౫. హెడ్ క్వార్టర్ ఆఫీస్, హెచ్.ఇ.హెచ్. ది నిజామ్స్ ఫోర్సెస్.

ఎక్సెల్సియర్ పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో తెనుగుద్వారా ప్రైమరీ తరగతులలో చదువుచెప్పించుచు హైస్కూలుఫారములలో తెనుగును దినమొకగంట చెప్పుచు ఉర్దూ ఇంగ్లీషులో ప్యారలల్ తరగతులుపెట్టి అందరికీ సౌకర్యములు కలిగింపబడినవని యిదివరలో రెండుమారులు తెలిపినాము. మరొకమారు తెలుపుచున్నాము. తెనుగువారికిది మంచిఅవకాశము. పాఠములన్నీ సాగిపోవుచున్నవి. ఇంకా ఆలస్యముచేయువారు త్వరగా తమపిల్లలను అంపవలెను. ఈమహారేవర్ నెల అనంతరము చేర్చుకొనుట కష్టమగును. పాఠశాలనవాజ........సందులో మాజంజాహీ మార్కెటునుండి ఒకఫర్లాంగు దిలారములోనున్నది—ఆంధ్రులు అభిమానించి ఈపాఠశాలపై తమదృష్టిని ప్రసరింతురని కోరుచున్నాము.

(ఇట్లు కార్యదర్శి)

విందులుచేస్తే జెయిలు! జాగ్రత్త!!

హైద్రాబాదురాష్ట్రములో ఎవరైనా విందులుచేసినప్పుడు ఒక్కొక్కదినానికి ౫౦ లేక వాంమందికంటె ఎక్కువమందిని భోజనానికి పిలిచితే వారికి మూడేండ్లవరకు జెయిలుశిక్షయైనన్నూ లేక జుర్మానయైనన్నూ లేక రెండునన్నూ విధింపబడును. ఈశాసనం హైద్రాబాదురక్షణశాసనము ప్రకారము చేసినారు.

విశ్వబ్రాహ్మణ సేవాసంఘపు రెండవఎన్నికలు

సికింద్రాబాద్ పట్టణమందు రజిమెంటుబజార్ నందుగల శ్రీకాళికాదేవాలయమున ఆలిండియా విశ్వకర్మ బ్రాహ్మణ కేంద్ర ఫెడరేషన్ సంఘాద్యక్షులు బ్ర॥శ్రీ .... నగరేశ్వర స్వామిగారి ఆధిపత్యములో ౧౫జూలై౧౮వ తేదీనజరిగిన పైసంఘపు కార్యదర్శి బ్ర॥ వరుటూరి గోవిందాచార్యుల గారు నివేదిక వినిపించిన పిదప బ్ర॥బి. జయసేనగారు,కులబాలురశిక్షణాస్త్రలు గట్టించవలెనని యుపన్యసించిరితర్వాత ఎన్నికలు జరిగెను పిడుజ రామస్వామిచార్యులు గారు అధ్యక్షులుగను. జయసేనగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, వరుటూరి గోవిందాచార్యులు గారు కార్యదర్శిగను. చారుగుంద్ర బ్రహ్మంగారు సహాయకార్యదర్శిగను, కటుకూరి విశ్వనాథాచారి గారు. కోశాధ్యక్షుడుగను, లేఖకుడగను, యితరులుకొందరిని సభ్యులు గాను ఎన్నుకొనబడిరి.

గోలకొండ డైరీలు

౧౩౫౩ఫసలీ గోలకొండడైరీలు సిద్ధమగుచున్నవి. మెహర్ నెలతుదివరకు సిద్ధముకాగలవు. ప్రకటనలుపంపువారు త్వరగా పంపవలెను. సిద్ధమగుటకుముందు వారముదినాలనుండి మేముపత్రికలో ప్రకటించుచుందుము.

తప్పెవ్వరిదిన్నీ లేనట్లే!

గుల్బర్గా లూటీల విచారణ ఫలితము

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారు ౩ బహమన్ ౧౩౫౨నాడు అనగా రానెలక్రిందట గుల్బర్గాలో జరిగిన లూటీలవిషయములో ఒక విచారణసమితి నేర్పాటుచేసి తత్ఫలితము నీవిధముగా తెలియజేయుచున్నారు-

గుల్బర్గాలో తిండికిఇబ్బందియుండెను- కాని చాలాతావులతో నిలువధాన్యముండినది పెద్దవ్యాపారులునిలువబెట్టి ఎక్కువధరలకై ఎదురుచూచుచుండిరి. ఇట్లుండగా ధాన్యంకరువేర్పడునని ప్రజలు ఎక్కువగా కొనిపెట్టుకొన మొదలుపెట్టిరి- పెద్దవర్తకులు సహకారపడలేదు- స్థానికాధికారులు అమ్మకముకాలమును సంకుచితపరిచిరి. ౩ బహమన్‌నాడు మనిషికి రతలజొన్నలకంటే యెక్కువకొనరాదని శాసించిరి. గుల్బర్గాలోని మహిబూబుషాహీ మిల్లుకూలీలకు ధాన్యండిపో లేకపోయెను. వారిసిబ్బందియు ౩౦౦౦మంది తాలూక్దారుఇంటికి వెళ్లిరి. అతడు ౨౦౦ జొన్నలసంచుల మంజూరీయిచ్చెను. జిల్లాపోలీసుఅధికారి ఏమిన్ని అల్లరికాకుండా పోలీసుసిబ్బందితో హాజరయ్యెను. సాయంత్రము అయినవరకు తాలూక్దారు ఇంటివద్దయుండెను. కూలీలు వెళ్ళిపోగా సిబ్బందినికూడా పంపివేసెను. అంతలో మరొకగుంపు గుల్జారుహౌజువద్ద కూడెను. అది వృద్ధియయ్యెను. మళ్లీ పోలీసుజవానులను పంపువరకు రాత్రియైపోయెను. గుల్జారుహౌజువద్ద యీ యేర్పాట్లు జరుగగా వేరేతావులలో లూటీలుజరిగెనని వార్తలువచ్చెను. వచ్చినతర్వాత సిబ్బందివెళ్ళి లూటీ చేయువారిని చెదరగొట్టెను, వ్యాపారుల నష్టాలను కొందరు చాలా పెంచిచెప్పినారు, లూటీ చేసినవారిలో అన్నిజాతులవారుండిరి, కావున ఇదిఒకమతమువారు ఇంకొకమతము రిని లూటీ చేసిన విషయమని చెప్పరాదు-

---

జిన్నాగారిపై కత్తిదెబ్బ

సావర్కరుగారి సానుభూతి

జులై ౨౬ తేది అపరాహ్ణమందు బొంబాయినగరంలో ముస్లింలీగుఅధ్యక్షులగు మహమ్మదల్లీ జిన్నాగారినిచూచుటకు వచ్చినఒక ముసల్మానుడు వారినికత్తితో కొట్టెను వారికిగాయమైనందున చేతిమీదను చిన్నగాయాలు మాత్రమయ్యెను. ఇంతలో నెఅతనినిపట్టుకొని పోలీసులకప్పగించిరి. అతడు ఖాక్సారుఅని అనుకొనుచున్నారు. ఈవిషయమై జులై ౨౭తేదిన హిందూమహాసభాధ్యక్షులగు సావర్కరుగారు "యునైటెడు ప్రెస్" కి తమఅభిప్రాయమిచ్చుచు జిన్నాగారిని ప్రాణముపై దెబ్బతీయప్రయత్నము జరిగినందుకు తమకుసంతాపమైనదనిరి. ముసల్మానుల క్షేమమునకై యత్నించువారలలో అగ్రగణ్యులైన జిన్నాగారిపై యిట్టి దుశ్చర్యకు పూనుకొనినవారు ముసల్మానుడైయుండుటచే జిన్నాగారికి కొంతకంగారు కలుగవచ్చుననియు ఇట్టిచర్యరాజకీయకారణ ప్రేరితమైనను, మతభావకారణప్రేరితమైనను ప్రజాహిత జీవనమునకు గొప్పకళంకమనియు చెప్పిరి.

రాయలసీమలో క్షామము

విజయనగరం మహారాజకుమార్ సర్ విజయ గారు రాయలసీమలో క్షామపరిస్థితులను చూచి అక్కడిక్షామ బాధితుల కష్టములుతీర్చుటకై ధనము వసూలు చేయుటకుజులై ౨౭వ తేదిన బొంబాయికిపోయిరి. అక్కడి ఆంధ్రులు వారికిస్వాగతమిచ్చిరి.సర్ విజయాగారు రాయలసీమ బాధితులకు ధాన్యముగాని నీళ్లుగానిదొరకుట లేదనియు శిశువుల ఆహారము తల్లులకొకసమస్యయైనదని, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు క్షామబాధితుల రక్షణకై ఏన్ని యోశిబిరములను పెట్టియున్నను, ప్రజలస్థితిఇంకను కష్టము గనేయున్నదనియు, ఆంధ్రమహాసభ వారుకొన్ని శిబిరములను ఏర్పాటుచేసి ఇదివరకు రూ౪౦౦౦౦లు వసూలుచేసి యున్నారనియు, ఒక లక్షరూపాయిలు కావలెననియుచెప్పిరి. నిధికి ఇంకనుధనమును వసూలుచేయుటకై ఆంధ్రమహాసభవారుబొంబాయికి శ్రీకొండా వెంకటప్పయ్యగారినిపంపించి యున్నారనియు — అబొంబాయి ఆంధ్రులతో చెప్పి వారలఉదారధన సహాయము నర్థించిరి.

······

అప్పకూడని ఇండియా పటములు

కలకత్తాలోనైనచో పోలీసుకమిషనరుయొక్క అనుమతి ఇతరత్రనైనచో జిల్లామెజస్ట్రేటుయొక్క అనుమతిలేకుండ అంగుళమునకు ౩౨మైళ్ళను సూచించు ఇండియాదేశభాగపు పటమును దేనినిగాని అమ్మరాదని ఒకఆజ్ఞభారతరక్షణ నియమమును అనుసరించి నేకటు ప్రకటించబడినది.

ఆనీగారు గాంధిగారిని దర్శింతురా

నాగపూరులో రాజకీయములయందు తిరుగుతున్న ఆనీగారు సింహళములో ఉద్యోగమునచేరుటకైపోవుటకు ముందుగాంధిగారిని దర్శింతురను ఒకవదంతిని జమాశాదాయని ఆనీగారిని పత్రికల ప్రతినిధియడుగగా ఆనీగారు ఆవదంతినిఖండించిరి

రాజకీయఖైదీలదురవస్థ

తగ్గించుటకై శాసనసభలో వాదన

జులై ౨౭తేదిన క్రొత్తఢిల్లీలో అసెంబ్లీసమావేశమునందు టి.టి.కృష్ణమాచారిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఒకతీర్మానములో రాజకీయఖైదీలు, డిటెనూ ఖైదీలకు సౌకర్యములను చేయువిషయమున ఇప్పటి ప్రభుత్వవిధానమును మార్చవలసియున్నదని సూచించబడినది. మరియు కేంద్రశాసనసభ్యులు ఆ ఖైదీలను చూడనీయవలెనని కోరబడినది. ఆతీర్మానమునుగురించి జరిగినఉపన్యాసములలో జెయిళ్ళయందు భూగర్భనిర్మాణములయందు రాజకీయఖైదీలనుంచి చాలా చిక్కులు పెట్టుచున్నట్లు చెప్పబడినది. ఇట్టికారణములచే సత్యమూర్తి, ప్రొఫెసర్ బోస్‌హిమన్సుగారలు మరణించిరనియు, ఇతరులు బ్రతికియున్నవారలు చాలఅనారోగ్యముపాలైరనియు చెప్పబడినది, పంజాబురాష్ట్రీయుడైన సభ్యుడగు సర్దారుమంగళసింగుగారు ఉపన్యసించుచు తానుపోయినసవంబరులో న్యాయస్థాన విచారణ లేనిబంధమునుండి వదలివేయబడినను, తానుఅయిదు దినములకంటె ఎక్కువమందిసభ్యులుగల సభలకు పోరాదని ఆజ్ఞాపించబడితిననియు, అందువల్లతాను అసెంబ్లీసమావేశమునకు పోవచ్చునాయని జిల్లామెజస్ట్రేటుగారినడుగగా మెజస్ట్రేటు అసెంబ్లీ సమావేశములో ఐదుగురికంటె ఎక్కువమంది యుండురుగనుకను, అదిమతసంబంధమైన సభకాదుకనుకను దానికిపోరాదని జవాబిచ్చెనని చెప్పినపుడు సభ్యులునవ్విరి. తానుమెజస్ట్రేటుయొక్క ఆజ్ఞకు విరుద్ధముగా అసెంబ్లీసభకువచ్చినందువల్ల పంజాబు ప్రభుత్వమువారు తనపైదావాచేయవచ్చునేమోయని భయముగానున్నదనిరి. ఈనకల్పితములైన ఈ చిక్కులన్నియు భారతదేశరక్షణ నియమావళిలోని ౨౬ నియమముయొక్క అమలుచే కలుగుచున్నవని మంగళసింగుగారుచెప్పిరి.

రాజకీయఖైదీలకును, డిటెన్యూఖైదీలకును జెయిళ్ళలో ఇప్పటికంటె మంచిసౌకర్యములను ఏర్పాటుచేయుటకును, వారలకుటుంబముల పోషణకై అవసరమైనచో తగినఏర్పాటు జేయుటకును, జైళ్ళబయటివారలతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరపు సౌకర్యములను వారలకుఇప్పటికంటె ఎక్కువగా చేయుటకును, సాధ్యమైనంతత్వరలో వారలకేసులను గురించి నిష్పక్షపాతముగా పునర్విమర్శ చేయుటకును ప్రత్యేకముగనియుక్తమైన కేంద్రశాసనసభ సభ్యులతోగల ఒకఉపసంఘముయొక్క సలహాతోను, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములసహకారముతోను ప్రభుత్వవిధానమును మార్చవలెనని యస్.యం. జోషిగారు ప్రతిపాదించినసవరణలో సూచితమైనది. ఈసవరణకుఅనుకూలముగ, ప్రతికూలముగ కూడ సమానముగ ౩౯ ఓట్లురాగా అధ్యక్షుడు తనఓటును ప్రతికూలముగనిచ్చుటచే సవరణవీగెను. ముస్లింలీగుపక్షపుసభ్యులుకూడ సవరణకు అనుకూలురలోనుండిరి. తుదకుఅసలుతీర్మానముకూడ వీగిపోయెను. అసలుతీర్మానమునకుకూడ ముస్లింలీగుపక్షపువారలు అనుకూలురైయుండిరి.

జాగీరు వారసత్వపు పోటీలలో రైతుల అవస్థ

నిరివిండి రైతుల విన్నపము

ఈ గ్రామం పొల్వంచ తాలూకాలో చెరిన హక్కు-మాల్ ఖానా జాగీరు సుమారు ౪౦సం॥ రంలనుండి శ్రీమదద్దంకి తిరుమల కనకమ్మగారి హక్కు-భుక్తములో నుండియున్నది శ్రీ కనకమ్మగారు సుమారు (మూసాల) క్రితం చనిపోయినారు. వారు తమజీవితంలో ఒక ఆంముక్త్యార్ నుడంచి పట్టేదారులనుండి రికంవసూలు చేయించుట సర్కారు కిస్తులను నిర్వర్తింపచేయుట చేసెడివారు

ఇప్పుడు అనగా ఆమెచ నిపోయినతరువాత శ్రీ కనకమ్మగారి కోడలుగారు దయచేసినారు. లేటు కనకమ్మగారి ముక్త్యార్ గారు రైతులకు రకం కోడలుగారికియివ్వవలదనీ పటేలుపట్వారి, కలాలి జివాదస్తరంవగైరాలకు పోను మిగతాది సర్కారులో డిపాజిట్టుచేయవలసి ఉంటుందనీ యిందుకుతాను సర్కారులో కార్యవాయి చేయుచున్నాననీ యిందుకువిరుద్ధముగా కోడలుగారికి రకములు ఇచ్చినచో రైతులు నష్టపడుదురనీ హెచ్చరించుచున్నారు. యీవిషయం టంకుమూడా వేయించారు

ఇటువుండగాయీమధ్య శ్రీ పేరుంబూదూర్ (అంగ్రేజీయిలాకా) నుండి శ్రీమదద్దంకి తిరుమల శ్రీనివాసతాతాచార్యులు అనేవారు దయచేసి తాము లేటు కనకమ్మగారికి సన్నిహిత వారసుడనని యీ ఆస్తి యీ రకములు పురుషవారసుడైన తనకు చెందవలసి ఉంటవనీ స్త్రీవారసైన కోడలు హక్కుదారురాలు లా ప్రకారంకానేరదని యీ రకములు సర్కారుకు చెల్లించినచో రైతులకు నష్టముండదనీ కోడలుగారికిగాని ఆంముక్త్యార్ గారికిగాని యిచ్చినచో రైతులునష్టపోదురనీ ఖిరాసతుఅనంతరంతమకురాగలవనీ తాముస్నాఅందుకు కార్యవాయి చేస్తున్నాననీ చెప్పుచున్నారు

మరియు శ్రీ కనకమ్మగారు జీవించిఉండగా గ్రామం ఆబాదీఆవ్యోనిమిత్తమున్నూ, తమ కరకం ఇజాఫాఆవ్యోనిమిత్తమున్నూ, నూతనంగా కొంతమందిరైతులకుఆహ్వానించి సుమారు (౨౦౦)ఎకరముల ఎకరములవరకు విడివిడిగా మదామిపట్టాలు ప్రసాదించియున్నారు, ఆయా భూములు ఆయా పట్టేదారుల హక్కు-భుక్తములలోనే యున్నవి ఇప్పుడు శ్రీ కనకమ్మగారి కోడలుగారు యీ పట్టాలు చెల్లనేరవనియు ఏటేరకం తమ కవసరంలేదనియు యీ భూములు తమకే చెందవలసినవనియు చెప్పుచు ఒకరిభూమికియింకొకరిని పురికొల్పి తమ పేరకవుల్లునాని యివ్వవలసినదని కొంతమందిని ప్రోత్సహించుచున్నారు యీ కోడలుగారి, వీరి ఏజెంటుగారి అసరాచూచుకొని కొంతమంది దురాక్రమణకుకూడా పూనుకుంటున్నారు యీ విషయమైనదావాలుకూడ సర్కారులో జరుగుచునేయున్నవి బలవంతులైన జాగీర్దారములు న్యాయాన్యాయములు గ్రామంలో బయల్పడుటలేదు న్యాయంచెప్పు పెద్దలుకూడా కన్పడుట లేదు

ఈ స్థితిలో ఏ రైతుగాదు, అందరు రైతులు అనేక కాలముగా భయభ్రాంతులగుచున్నారు ప్రభుత్వంవారు వెంటనే పర్యాప్చూచి సహాయము పడవలెను.

ఒక భూస్వామి.

ని. రా. ఆంధ్ర మహాసభ

ఇల్లెందు తాలూకా సంఘపు కార్యకారిణీసంఘ సమావేశము

కారెపల్లి ౧౦ ౧౧-౪౭

౧౦-౧౧-౪౭నాడు శ్రీయుత జమలాపురం కేశవరావు గారి అధ్యక్షతన కారెపల్లి స్టేషనులో శ్రీ సెరియూరి రాఘవరావుగారిగృహమున ఉదయం ౧౦ గం౯-౧౧లకు పైసంఘము సమావేశమై యీ క్రిందితీర్మానములుచేసెను

రాజకీయనిర్బంధితులను హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయవలెను

కరీంనగరుజిల్లావాస్తవ్యులగు శ్రీ భూపతిరెడ్డిగారిని హైద్రాబాదుదక్షిణచట్టముక్రింద సర్కారువారు తాళ్ళపల్లిగ్రామమున నిర్బంధించినందులకు యీకమిటీ రు అసమ్మతి తెల్పుచున్నారు అంతియేగాక వినికిడివల్ల ఆగ్రామములోని గ్రామాధికారులకును శ్రీయుత భూపతిరెడ్డిగారికిని పడకని కూడా తెలియుచున్నది వీరు యుద్ధవ్యతిరేకులు కారు రైతుక్షేమముకోరుచు ప్రజాశాంతికై యత్నించువారు వీరిపైనిర్బంధాజ్ఞ తొలగింపుమని ప్రభుత్వంవారిని కోరుచు అట్టిది జరుగకున్నను వారిని తాళ్ళపల్లినుండి జిల్లాకేంద్రమునకుమార్చి జీవితావసరములకు వలయుఖర్చులనీయుమని ప్రభుత్వంవారిని ప్రార్థించనైనది

అధిక లాభాలపన్నును కేవలము బీదలకుకూడా వినియోగించవలెనని కోరుచున్నారు.

నే ప్రతిగ్రామకమిటీయొక్క పరనాలయముకు ప్రతిపట్టికమిటీయొక్క గ్రంథాలయముకు యొకవయోజనపాఠశాలకు నిర్వహించుట పైసంస్థలకనవసరపు కార్యక్రమముగా నిర్ణయింపబడి ఆయాసంస్థలు తగుక్రమంలో యీపని నిర్వహింపవలెనని నిశ్చయింపనైనది

రాబోవుసమావేశము మాదుకోటలో జరుపవలసినదని శ్రీ కొండ్రామురెడ్డి రంగాచారిగారలు కోరగా కమిటీవారు అంగీకరించనైనది

[Signature] పటేండ్ల ట్రెయినింగు

అంగోలు తాలూకా నుండి ఒక పట్వారీ కాబోయిన యువకు డ్రాయుచున్నాడు—

'అయ్యా, పటేలుపట్వారీలు సర్కారీఉద్యోగులని సర్కారునిర్ణయించినారుగదా! నిర్ణయమై ఏంలాభం పగటునమాకు ఒక్కొక్కరికి నెలకు నాలుగురూపాయిలు పడుతుంది అంటే ఒకచప్రాసీజీతంలో నలుగురుపటేండ్లు వస్తున్నారు సర్కారీ ఉద్యోగులకంతా జీతాలు హెచ్చించినారు చప్రాసీలకుకూడా యుద్ధంతలెవన్సు ఇచ్చినారు మరిమాకేమిచ్చినారు! మాకు అగ్గువకాలములో కాగితాలబహిరికి కొంతియిచ్చుచుండిరి ఆ చెల్లాలకుండెరు తక్కువపడితగాగితాలు మేమే కొంటూవుంటిమి ఇప్పుడు రెండంతలకాగితం ఆ హీమంజూరీకావలెను ఇదంతా ఇట్లుండగా మా తాలూకాకు విభాజమానులైన శ్రీ తహసీల్దారు సాహెబ్ గారు ఒకకొత్తపిట్టం లేవతీసినారు, మాజిల్లాలోని పటేలుపట్వారీలు జిల్లా తాలూకాదారువద్ద ట్రెయినింగటు పొందవలెనట తాలూకా ఒక్కొంటికి ౧౦మంది వతన్దారులచొప్పున జిల్లాలో వతన్దారుల ట్రెయినింగుస్కూలులోనే చదువ నేర్చుకొనవలెనట వీరికి నాలుగురూపాయిల స్కాలుర్షిప్పు యీముస్తుమిపూలలో పలతా బలవంతంగా పెట్టే స్కూలుకుపొవుట ఆదియుజిల్లాలో ఈవిధ పరీక్షకాలంలో నెలకంతవ్యయమగునో ఊహించండి అవ్యయము ఎవరుభరించుతారు మరిమా ఊర్లు సేద్యంఇల్లువాకిలివదలి యీ ఆయవస్థలు పడవలెనా? పూర్వం ఇంగ్లీషు ఇలాకాలోని జమీందారు దొడ్డ జమాబందిపట్వారీలకు నెలజీతమీయక దేవిడీముందు ఆపకోగా ఒకడిట్లు పద్యం వ్రాసెపెట్టెను

శ్రీ ల న్నానంబురు
సారె లవయనబు యొంటి పూవయనెనముక
నాలిగల బ్రహ్మచర్యము
నాతరమా రావుగారి నౌకరిసేయక॥

ఇట్లేఉండిమాకథ మా జిల్లాఅధికారులు ఈ త్రెయినింగుబాధను కలిగించకుందురుగాక

దోమలను పోగొట్టుగడ్డి

షిల్లాంగు, జూలై

ఇప్పుడు అస్సాంప్రభుత్వపు వ్యవసాయశాఖవారు దోమలను, పురుగుబ్బుత్తులను, విషజంతువులను నశింపజేయుటకు ఉపయోగపడునట్టియు, పశువులు మేసినను చక్కగా పనికివచ్చునట్టియు నొక క్రొత్త గడ్డితో పరిశోధనచేయుచున్నారు. ఈగడ్డిని ఇండియా ప్రభుత్వపు వ్యవసాయశాఖ కమిషనరుగారు వెనిజూయెలానుండి సంపాదించినారు. ఈగడ్డినుండి వెడలు చమురువంటి ఒకపదార్థముయొక్క వాసన పాములకన్న, పురుగులు ... పట్టదు.

ఈగడ్డి క్రొత్తగా కనుగొనినవారు వెనిజూయెలాలోని డాక్టరు యస్వెడు మోర్గనుగారు. ఈగడ్డి పెంచినచోట ఒక్కదోమకూడ కనింపలేదని వారుకనగొనిరి. ఈగడ్డి గుఱ్ఱములకును, ఆవులకును, కంచర్లగాడిదలకును చాలవిలువయైనగడ్డియని ప్యాన్ అమెరికన్ శానిటరీ బీరోవారను చున్నారు.

వ్యవసాయ పరిశోధనకై దివానుగారి విరాళము

తిరువాన్కూరువిద్యాపీఠపు వైస్ చాన్సెలర్ అగు సర్-సి-పి-రామస్వామి అయ్యర్‌గారు రాబోవుఆగస్టు ౧౬తేదినుండి తిరువాన్కూరు విద్యాపీఠమునకు వ్యవసాయభూముల మట్టిపరీక్ష, కొద్ది ప్రదేశములో ఎక్కువపంటపండునట్లు చేయుట, తిరువాన్కూరుకు తగిన ఎరువులు-మున్నగువాటిని గురించి పరిశోధన జరుపటకొరకు వినియోగించుటకై సాలీనక రూ ... విరాళమిచ్చునట్లు జులై ... తేదిన తిరువాన్కూరు శాసనసభయొక్క ... వేశమందు ప్రకటించినారు.

గ్రీసుదేశమున ... (ఇష్పెన్యల్ ... నుండి)

గ్రీసును ఆక్రమించియున్న జర్మనుపక్షపు సైనికాధికారులు గ్రీసును బ్రిటిషుమిత్రమండలి దండయాత్రనుండి కాపాడుకొనుటకై గ్రీసు చుట్టుచుండేదీవులలో రక్షణఏర్పాటులనుచేసికొనుచున్నారు. క్రీటు, స్కార్పెంటో, రోడ్సు, లెరోస్, సేమాసు, క్రీటు, సాలోనికా మున్నగుదీవులలో భూగర్భనిక్షేపము లైనవుండుగదులు, విమానధ్వంసకములైన తుపాకులు మొదలైనవి అమర్చబడుచున్నవి. కాని గ్రీసుభూమండి నగరములలో బ్రిటిషుమిత్రమండలిసేనలు వదలిపెట్టివచ్చినతర్వాత అక్కడ నిలచిపోయిన ౩౦వేల గ్రీకుగొరిల్లాలు, ౩వేల మంది బ్రిటనులు ఆస్ట్రేలియనులు, న్యూజీలాండువారలుకొండలలో దాగియుండి జర్మనుపక్షసేనలను చాల పీడించుచున్నారు. జర్మనుపక్షసేనలు ప్రయాణముచేయుచున్నప్పుడు రైల్వేపట్టాలను త్రోయుట మున్నగుచర్యలు వారలుచేయుచున్నారు. ఈగొరిల్లాసేనల సంఖ్య కొద్దియేగాని ౩లక్షల సేనవల్ల కలిగెటంతబాధలు ఈ గొరిల్లాలవల్ల జర్మనులకు కలుగుచున్నవి.

యుద్ధానంతరం వైకుంఠం

అమెరికా ఉపాధ్యక్షులగు వాలస్‌గారు రేడియోవల అట్లాంటిక్ సభలో నుపన్యసించిరి.

"బుద్ధిని, ఆత్మను, మానవసంఘమును, బానిసత్వముతో ముంచుచున్నశక్తిని ఈ యుద్ధములో గెలిచినవెంటనే మళ్లీమరొక యుద్ధమును మేము చేస్తాము. ఆయుద్ధములో ఆకలి? ఉద్యోగరాహిత్యము, ప్రపంచపుమార్కెట్లు గుత్తాను ధ్వంసము చేస్తాము. మాట్లాడితే జైలులలో నిర్బంధించి, ఖరుసబెట్టికత్తులపాకలలో కాల్చునట్లు ఫాసీజమును ధ్వంసముచేసి అంతర్జాతీయ "గూండా" ప్రభుత్వాలను పర్వాదాపులనుండి నిరంకుశాధికారములను, ధనపిశాచాక్రాంత సామ్రాజ్యవాదులలో సైనవారిని దాసులుగుటకై మేము యుద్ధములోసె కోరుటలేదు. ఆకలికి స్వాతంత్ర్యము శాసనంలేదు. దాస్యానికి స్వాతంత్ర్యపత్రములులేవు. Staw ation has no bill of rights, slavery no magna carta) మానవకాంక్షల నెచ్చెలిచ్చుట భావమెరుచున్నారో అచ్చటంతా తిరుగుబాటుండును. నాజీలేమంటూ ? నీవాడెవంటివాన్ని లూటీచేయుటఅని అంటూరు. మన కాలంలో ఇదంతా ధ్వంసముకావలెను. మనపిల్లలకాలములో యుద్ధాలన్నమాట యుండగూడదు. ముందుకాలములో ప్రపంచమంతటను అందరికిని సమానవ్యాపారసౌకర్యాలుండవలెను. సహనభావమునకు ప్రచారము జరుగవలెను. ప్రతి ... ఆరోగ్యకరమగు భోజనము తృప్తిగాలభించవలెను. చీనాలో ఆకలిచిచ్చురగులుకొంటే అమెరికా క్షేమము కానేరదు. హిందూస్థానములో కూలికొరకు నిరుపయోగులున్నారంటే మనదేశములోనూ అట్టివారిసంఖ్య పెరుగుతుందనియును మనము గ్రహించినాము. యుద్ధాన్ని కొన్ని ఆశయములతో చేయుచున్నాము. శాంతిఏర్పడినప్పుడు కొన్నినియమాలున్నాయుండవలెను. ప్రపంచమందన్నిజాతులవారునేకమై సహకారభావము పొందవలెను. అట్లాంటిక్ చార్టరు దానికి దారిచూపుచున్నది.

మనుష్యుల ప్రాణములను కాపాడుపావురములు

సైన్యములో ముఖ్యమైనపని చేయుచుండుట

పావురములను బారుచేయుటకు వ్యతిరేకముగ కఠినమగు నియమములు

ఒకవేటకాని తెలివితక్కువవల్ల ఒకపావురము తుపాకిచే కొట్టివేయబడుటయు, దానివల్ల ఒకరాయల్ విమానదళపు బాంబరు ఒకఅడవిప్రదేశములోని కొండపై గత్యంతరములేక దిగి చాలఆలస్యముగ రక్షింపబడుటయు జరిగెను. గాయములుతిన్న ఇద్దరు వైమానికులు దినముకొలది ఆహారములేకయు చికిత్సాసౌకర్యములులేకయు అపరిమితముగ బాధ పడవలసివచ్చెను.

అట్లుకొండలలో చిక్కుకొన్న వైమానికులు తర్ఫీదుపొందిన ఒకపావురముచే తమకార్యస్థానమునకు సందేశమును పంపిరి. ఒక బెంగాలీగ్రామపువేటకాడొకడు తుపాకితో కొట్టిదానిని పడగొట్టెను.

తుపాకిగుండు రివ్వుమనివెళ్లి పావురమునకుతగిలెను. పావురము భూమికొరిగెను కొండలలో చిక్కుపోయిన వైమానికుల తుదిఆశాతంతు తెగిపోయెను. ఇదిఒక ఉదాహరణము. ముందువెనుకలరాయక ఇష్టమువచ్చినట్లు పావురములను వేటాడుట ఈఅసాధారణకాలములో ఎంతప్రమాదకరమో దీనివల్ల తెలియగలదు.

"ఇదిసందేశహారియగు పావురమని సంగతినాకు తెలియదు" అని వేటకాడనవచ్చును. కాని ఈమధ్యభారతరక్షణనియమావళిలో చేయబడిన మార్పు ఇట్టిసాకులను క్షమింపదు. ఒకపక్షి సందేశహారియగు పావురము కాదని నిశ్చయముగ తెలిసిననేగాని ఎట్టిపక్షిని చంపరాదని అట్లుచంపినచో ఒకసంవత్సరము ఖైదుశిక్షసైతము విధింపబడవచ్చునని యీ నియమావళిలోకలదు. సందేశహారియగు పిట్టవేగముగ ఎగురును. తనదారిని తిన్నగాపోవును. ... ఎత్తునుండి అది ఎగురును. రంగు ఎద్దైనాకావచ్చును.

సాధారణమైన అడవిపావురము ఊదాచారగలబూడిదవర్ణము కలదైయుండును. పట్టణపుపావురమురెక్కలు మెల్లగా కొట్టుకొనుచు ఎగురును. సూటిగా ఎగురదు. అడవిపావురము పెంపుడుపావురము కంటె పెద్దది. పట్టణపు పావురమే ఈరెంటికంటె చిన్నది.

ఈమూడురకముల పావురములను గుర్తుపట్టుటలో కలఇబ్బందులను నివారించుటకు ఒకటేసూత్రము. అది "ఒంటిగా ఎగురుచున్న ఏపిట్టనూ కొట్టవద్దు."

౧౨-౧౦-౫౨

వడ్డీవ్యాపారపువృత్తిని తొలగించవలెను

భూతపూర్వ ప్రధానన్యాయమూర్తి వాదన

భారతదేశములో వడ్డీవ్యాపారపు వృత్తినే తొలగించివేయవలెనని పూర్వములాహోరు హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తియగు సర్ డగ్లస్ యంగుగారు "పంజాబుబాంక్స్ మాన్ట్లీ లెటర్" యొక్క ఇటీవలిసంచికలో వ్యాసమందుసూచించినారు. ఒకనిర్దిష్టమైన తేదీతర్వాతఅప్పుఇచ్చినడబ్బు కొఱకై ఎట్టిదావాలునుచెల్లవని ఒకశాసనముచేసినచో, ఈచెడుగు శాశ్వతముగాపోవునని వారు సూచించినారు.

"ప్రభుత్వమువారు పన్నుపసూలుచేసి రోడ్లు, కాలువలు, కోర్టులు, పోలీసులకొఱకై ఖర్చుచేసినట్టి ప్రతికోటిరూపాయిలకు వడ్డీవ్యాపారస్థులు ఇదివరలో రకోట్లరూపాయిలనుతీసుకొని భారతదేశముమీద బ్రతికినారు-అనికొన్నిసమయములందు చెప్పబడినది" అని సర్ డగ్లసుగారు ఆవ్యాసమందు వ్రాసినారు.

వారింకను ఇట్లువ్రాసినారు: 'బ్రిటీషుకోర్టులు బనియాకురావలసిన అప్పులనుకూడ వసూలు చేసియిచ్చుచున్నవి. ఇందువల్ల భారతదేశమంతటను లూటీలుజరుగుచున్నవి. దీనినిగురించిచెప్పవలసినచో బ్రిటిషుపరిపాలనకు వ్యతిరేకముగా కొంత చెప్పవలసియున్నది. భారతదేశములో వడ్డీ వ్యాపారస్థుడు ఇతరదేశములోని వడ్డీవ్యాపారస్థునికంటె ఎక్కువవడ్డీ వసూలుచేయునను మాట వాస్తవము. పోయిననూర్దిఏండ్లలో అనేక రాష్ట్రములలో ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకై యత్నములు చేయబడినవి అయినను, బనియా ఇప్పటికిని సామాన్యసమస్యయేగాక ఉపద్రవమైన సమస్యయను విషయములో ఎట్టిసందేహమునులేదు.

"ఇట్టిపరులనుపీడించి జీవించువానిని అసలే లేకుండచేయుటకు అన్నిదేశములవారలును ఎందుకుప్రయత్నించకూడదని నేనుఅనేక పర్యాయములు ఆశ్చర్యపడుచుందును. ఈశోషణమును తగ్గించుటకై యత్నించు సాధారణశాసనమును జిత్తులమారులగు ఈవడ్డీవ్యాపారస్థులు సులభముగా తప్పించుకొనుచుందురు. వడ్డీవ్యాపారమువల్ల అప్పు తీసికొనువానికిగాక అప్పిచ్చువానికే లాభమనుమాటను ఒప్పుకొనినచో ఆవ్యాపారమునే లేకుండజేయుట ఒక్కటియే దానికి తగినమందు" అని యంగుగారు వ్రాసినారు.

మొగలాయి కథలు

ప్యారీసవారీ

జహాంగీరుచక్రవర్తి మహావైభవముతో భూలోకస్వర్గములో నున్నట్లుగా ఢిల్లీలోని దేవిడీలలో విహారారామములలో సకలసౌఖ్యా లనుభవించుచూ ఉండినాడు అతనికాలములో యూరోపుదేశమునుండి ఫ్రేంచివారు, ఇంగ్లీషువారు పోర్చుగీసువారు మనదేశముతో వ్యాపారాలు సాగించుచూ వచ్చిరి చక్రవర్తిగారిని ఏవిధంగానైనా మెప్పించి తమజాతికే ప్రత్యేకసౌకర్యాలను సంపాదించుకోవలెనని తెల్లజాతులవారు పోటీపడుచుండిరి అట్టివారిలో ఫ్రెంచిజాతివాడైనబర్నా (Bernard) అనువాడు అతనిలో రెండుగుణాలుండెను అతడు మంచివైద్యుడు శస్త్రచికిత్సలోనూ ప్రవీణుడు పైగా ఫార్సీభాషను నేర్చుకొని చక్రవర్తి చిత్తవృత్తిననుసరించి అతన్ని మెప్పించినవాడైనాడు చక్రవర్తికి సారాయి, సంగీతము, నృత్యము ఈ మూడున్నూ చాలా ప్రియమైయుండెను బర్నా కూడా ఇక చాలుఅని అనకుండా ఎన్నిమారులు గ్లాసులో సారాయినింపినా ఒకగ్రుక్కలో ఒక చుక్కకూడా మిగులకుండా మాయంచేసేవాడు జహాంగీరుకు బర్నాపై ప్రేమకుదిరింది దినమూ తనఆంతరంగిక వినోదాలలో ఉండుటకై అతనికి సెలవు దొరికింది

చక్రవర్తి వినోదాలలో ఎప్పుడుచూస్నా ఒక యువతిఉండేది సాధారణముగా విలాసవతులకు ఒకలోపముంటుంది రూపముంటేవిద్యయుండదు విద్యయున్నా కళయుండదు. సంగీతమునేర్చినా నృత్యమురాదు నాట్యము బాగావస్తే గొంతు బాగుండదు. ఇవన్నీకుదిరేఅప్పటికి అది ముసలిదైపోతుంది. ఈవిలాసవతిఅట్టిదికాదు దానివయస్సు ౨౦ఏండ్లే భువనమోహినివలె నిగనిగచ్ఛాయకలది నవాబులుపసందుచేసే అందముకలది నల్లనికండ్లు బారెడుజడ వంకరలుతిరిగిన ముంగురులు పండు మొగలిరేకువన్నె పుష్టిగలఅవయవములు పైగాపట్టుబట్టలతో రత్నాలసొమ్ములతో ఒంటినిండాఅలంకరించుకొన్నది సన్ననిమధురమైనగొంతు నాట్యములో అభినయములో బాగాగురుశిక్షపొంది పరిణతిపొందినది. ఒక చల్లనిచూపు చూస్తే చాలు ౧౦౦౦ దీనారాలిచ్చేవారున్నారు పల్లెత్తిపలుకరించితేచాలు ముత్యాలు దోసిలినిండాపోసే సర్దారులున్నారు ఒక దొంగ చిరునవ్వుతమపై విసరివేస్తేచాలు రత్నాలిచ్చే సుబేదారులున్నారు కాని ఆపిల్లఅంటే చక్రవర్తికి చాలాప్రేమ ఆయువతి యితరులను ఇక చిన్న చూపుతోనైనా చూస్తుందా. ఎన్నాళ్ళకు అట్టిదానిపై నపించుకోరానంతటి మనుమమించుకొని వచ్చింది ఊరకుండలేకపోయినాడు రహస్యంగా రాయబారాలు సాగించినాడు లాభంలేకపోయింది తానేస్వయంగా వ్యవహారం సాగించినాడు యువతితల్లి కఠినంగా మందలించింది బర్నా ఆనందమంతా ధ్వంసమైపోయెను విచారసాగరంలో మునిగిపోయెను. తాపము ఎక్కువైపోయెను చక్రవర్తితో మనుపటివలె సారాయిత్రాగడు మాట్లాడితే ఏదోవిధముగా జవాబిచ్చితప్పుకొంటూను చక్రవర్తి అది గమనించినాడు "ఏమోయ్, పికరులోపడినావు ఏమిసంగతి"అని ఒకమారుఅన్నాడు "చిత్తంచిత్తం ఏమీలేదు హుజూర్"అన్నాడు బర్నా ముక్తసరుగా

ఒకనాడు చక్రవర్తి భార్యలలో ఒకప్రియమైన బేగంసాహెబా జబ్బుపడెను దేవిడీ హకీములు మందులు మార్చిమార్చి చికిత్సచేసిరి రోగము ముదురుతూవచ్చెను ఇకఆమె బ్రతుకదనుకొన్నారు చక్రవర్తి దుఃఖముచూచి బర్నాయిట్లన్నాడు "హుజూర్, యీరుహకీములనే విచారించితిరి కాని ఇంతకాలముమీకు విశ్వాసపాత్రుడైన యీగులామును చికిత్సచేయుమని కోరకనేపోయితిరి కదా "సరే,నీవేచికిత్సచేయుమయ్యా" అన్నాడు హుజూరు బర్నా చికిత్సమొదలైనది నాలుగైదు దినాలలో రోగము తిరుగుమొగముపట్టినది బేగం మంచంలో లేచికూర్చున్నది. మరికొన్నాళ్ళకు జ్వరంవిడచింది ఇంకాకొన్నాళ్ళకు పూర్తిగానయమైంది. పాదుషా ఆనందానికి రెక్కలువచ్చెను-

చాలాదినాలకు మళ్ళా దర్బారుచేసినాడు యువరాజులు, సర్దారులు, సేనానులు, సుబేదారులు, జాగీర్దారులు, మన్సబ్దారులు దర్బారులో అలంకారాలతో హాజరైనారు

పాదుషా ప్రసన్నముఖుడై బర్నానుపిలిచినాడు "ఓయ్ నీవునాకు చాలా గొప్ప ఉపకారం చేసినావు నీకు నాచేతనైనట్టి ప్రతిఫల మియ్యవలచినాను ఏమికోరుకొంటావోకోరుకో"అనిఅన్నాడు

బర్నా చేతులు జోడించుకొని నమ్రుడైనిలిచినాడు క్రిందిచూపులుచూస్తూ ఏమిన్నీ పలుకలేదు. అందరూ ఆశ్చర్యచకితులైనారు

"ఏం ఆలోచించుతున్నావు నీవడిగినదియ్యననుకొన్నావా? ఇంతవిశాలమైనదేశమును పాలించేది నీవెరుగవా? అట్టిదేశములో నీవేదికోరుతావో చెప్పు సందేహంలేకుండాశిక్షా"అని పాదుషా అన్నాడు బర్నా తలవంచి కాలి గోరుతో నేలపై రాయుచూ మరల ఏమిన్నీపలుకకపోయెను.

"ఏం నీసందేహం? ఆజ్ఞైనా చెప్పు"

"జహాంపనాహ్-నేను ఉద్యోగాలను కోరను-రాజ్యాలనుకోరను- రత్నాలుకోరను-సర్కార్" అన్నాడు తిన్నగా బర్నా.

"మరేమికోరుతావోయ్ నీవు,

"జానెఆలం! నాప్యారీజాన్ ఒకటుంది- అది సర్కారువారి సమక్షములో నృత్యగానంచేస్తూ ఉంటుంది-సర్కార్ "అని పలికినాడు బర్నా

"ఓహో! అదికావలెనా నీకు ఎక్కడుందిఆ, ఈ నాడు కనబడలేదు"

"దర్బారుదర్వాజా కాచుకొనేఉంది హుజూర్"

"పిలువిచ్చినాం- ఇటు రమ్మను"

విలాసవతి గల్లుగల్లుమంటూ ఒయ్యారంగా తళతళలామెరుస్తూ మెరుపుతీగలాగా దర్బారులో ప్రవేశించింది-విలాసముగా నమ్రమై వంకరచూపులతో రత్నాలకంకణాలతో సలాము ఎజాయించి నేలచూపులుచూస్తూ నిలుచుకొన్నది

"ఒకె మాదర్బారీపరీని బర్నా భుజాలమీద కెత్తండిరా" అన్నాడు పాదుషా అట్లే ఆమెను బర్నా భుజంమీద కూర్చొబెట్టినారు-

"ఇకఅట్లే దాన్నితీసుకొని దౌడు తీయి" అని ఆజ్ఞాపించినాడు పాదుషా-

సలాముకొట్టుటకుకూడా లేకపోయింది ఒకే పరుగులో సుందరమగుసవారీని మోసుకొని బర్నా కనబడనంతవరకూ దౌడుతీసినాడు-దర్బారంతా నవ్వింది-హుజూరు ముసిముసి నవ్వులతో నిండిపోయినాడు-పరీ నవ్వింది- బర్నా కూడా నవ్వినాడు-బర్నా ఉల్లాసంగా జీవితవిశేషమంతా ప్యారీసవారీని మోసినాడు-

చందా వివరాలు
సంగరమునకు చందా 6 పదిరూపాయలు
ఆరునెలలకు „ 3-౧౦-౦ „
బ్రిటిషిండియాలో సంగచందా కల్దారు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౨
పాత ప్రతిక. లకు ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 18 — No2. | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 2-౮-1943

కూటికిలేక కలకత్తావీధులలో చావులు

జులై ౨౬ తేదిరాత్రి కలకత్తా కార్పొరేషను (పురపాలక సంఘము) వారు ఆనగర వీధులనుండి శవములను తొందరగా ఎత్తించివేయు విషయమును చర్చించిరి. ఆల్డర్‌మన్ అగు ఆర్. అహమ్మద్‌గారు ఒకసంఘముచే ఒకరోజున ౨౭ శవములు తీసివేయించబడినవనియు, మరొకసంఘముచే ఇంకను అనేకశవములు ఎత్తివేయించబడినవనియు చెప్పిరి. వీధులలోపడియున్న శవములను తొందరగా ఎత్తివేయించుటకై పోలీసు కమిషనరుగారి అనుమతిని కోరవలెనని వారుసూచించిరి. కార్పొరేషను సభ్యుడగు జి. బి. సెటోగారు ఆశవములు గంటలకొలదికాలము వీధులలో పడియుంటున్నవని చెప్పిరి.

అనేకులువీధులలో మరణావస్థలోయున్న సంగతిని తానుస్వయముగాఎఱుగుదునని బి-యన్- రాయ్‌చౌదరిగారు చెప్పిరి. అట్టిస్థితిలోనుండిన ఒకరిని ఆస్పత్రిలో చేర్చుటకు తాను యత్నించగా, తిండిలేనివారలు మరణ [illegible]న్నను ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొనబడునదిలేదని చౌదరిగారి [illegible]

మరికొంతచర్చ [illegible]గినతర్వాత ప్రధానకార్యనిర్వాహణాధికారిచే ఈవిషయమున [illegible] అవసరమగు చర్యలు గైకొనబడునని మేయరుగారు చెప్పిరి

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు గాంధిమహాత్ముని లేఖలు

బ్రిటిషు పార్లమెంటులో అమెరీ ప్రకటన

బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో జులై ౨౯ తేది లేబర్‌పార్టీకి చెందిన సభ్యుడగు సోరెన్సనుగారు కోరిన సూచన తర్వాత గాంధిమహాత్ముడు వైస్రాయికిగాని ఇండియా మంత్రికిగాని లేఖవ్రాయుటకు యత్నించెనాయనియు, వైస్రాయిగాని ఇండియామంత్రిగాని గాంధిగారికిగాని మరే కాంగ్రెసునాయకునికిగాని లేఖ వ్రాసిరాయనియు అడిగిరి అందుకు అమెరీగారు లేదనిచెప్పిరి. "అరెస్టైన తర్వాత గాంధిగారికిని ఇండియాప్రభుత్వమువారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి. కాని వాటిలోని సంగతులను బయటపెట్టుట నాకిష్టములేదు"అని అమెరీగారనిరి

అప్పుడు సోరెన్సన్‌గారు "జవాబులు విశాల ప్రాయమునుగాని తెలుపుటకో లేదా, ఆక్షేపణను సూచించుటకో వ్రాయబడిన రాజకీయలక్షణములు [illegible] లేమా మేము తెలిసికొనకూడదా" అని అడిగిరి. అమెరీగారందుకు "వాస్తవము, గాంధిగారిని ఎట్టిసందర్భములో అరెస్టుచేసిరో ఆసందర్భములనుబట్టి ఆయన అభిప్రాయాలను ఇండియాలోగాని ఈదేశంలోగాని ప్రజలకు తెలియగూడదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనినారు, అని అమెరీగారు చెప్పినారు.

సోరెన్సన్‌గారు మరల ఇట్లు ప్రశ్నించినారు. "ఇప్పటిస్థితిని గురించి గాంధీగారికి ఉండేఅభిప్రాయము ఎట్టిదో ఈదేశములో ఎవనికైనా తెలిసేది ఎట్లు" అందుకు అమెరీగారు, "వారలకు తెలియవలసిన అవసరమేలేదు."అని చెప్పినారు.

ఈరోజు, అనగా మహారేపరు ౨-౮వ తేది సోమవారము రాత్రి ౮గంటలవేళ హైదరాబాదు (దక్కన్)నగరం కాచిగూడెంలో ఆర్యసమాజమందు ప్రేంచందుగారిభజన, మనోహరలాలు గారి ఉపన్యాసమున్ను జరుగును. వైదికధర్మాభిమానులందరును వచ్చి పాల్గొనగలరు.

మంత్రి
బొజ్జం అడివిరాజు
... ...

ఈక్రిందిప్రశ్నలు ఆలోచనార్హమైనవి

(1) గుండాగిరియుమరియు జగడాలమారితనము నేరములు. న్యాయశాసనము అట్టినేరములుచేసిన వారిని అరెస్టుచేసి శిక్షించునుకాని అట్టిశిక్షలు నష్టముజరిగిన తరువాతనే కాని విధించబడవు. అట్టినేరములు జరుగకుండ ప్రతిఘటించుటకై ప్రతి హైదరాబాదీయుడు సిద్ధపడియుండుట మంచిది కాదా?

2) ఏమతమునూ ఇతరులఆస్తి మరియు ప్రాణములను నాశనముచేయుటకు బోధించదు; మీరు మీయొక్క ప్రాణము మరియు ఆస్తిని ఎట్టుల కాపాడుకొనెదవో ఆవిధముగా ఇతరుల ఆస్తులు మరియు ప్రాణములు కాపాడవలెనని మతము బోధించును మరియు నీతులు ఉపదేశించును. మీరు పైనచెప్పినదానిని విశ్వసించుదురో అటులనే నడచుకొనవలెను.

(3) నీజీవితము మరియు ఆస్తిని కాపాడుకొనుటకై హి. ఘ. వ- నిజాంప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించి దానికొరకు ప్రత్యేకముగా కొన్నిసంఘములను స్థాపించినారు— ఒక మానవమాత్రుడవై మరియు ఒక రాష్ట్రీయుడవై, ప్రభుత్వము తనబాధ్యతను నిర్వహించుటకుగాను సహాయముచేయుట నీపనికాదా?

హైదరాబాదు ప్రజాక్షేమసంఘమువారిచే ప్రచురింపబడెను.

హైదరాబాదు ప్రజాక్షేమ సంఘము

Office of the
Hyderabad Dominions PUBLIC SECURITY COMMITTEE.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము
సుల్తాన్‌బజారు, హైద్రాబాదు దక్కన్

వివిధసాహిత్యసమ్మేళనము

౧, ౨, ౩ ఆగస్టు ఆది, సోమ, మంగళవారములలో. సాయంకాలము ౫౦. ౬-౩౦కు జరుగును.

మొదటి దినము
ఉపన్యాసము— "తమిళభాషా చరిత్రము"
శ్రీమాన్ శ్రీనివాసాచార్యులుగారు.
ఉపన్యాసము— "ఉర్దూసారస్వతపరిణామము"
శ్రీబూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు
బి.ఏ.ఎల్.ఎల్.బి

రెండవ దినము
ఉపన్యాసము— 'కన్నడసాహిత్యవికాసములు'
శ్రీ భీమసేనరావుగారు, ఎం.ఏ.
ఉపన్యాసము— "మహారాష్ట్రసాహిత్యవైభవము"
శ్రీమతి రా. అతిరాదేవి,
సోదరీ సోదరులు సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థన.
౩౧-౭-౪౩ విధేయుడు,
బి. వెం. శేషయ్య, గౌ. కార్యదర్శి.

జన్నార్ చందుగారు చావులత్తర్య కచ్చేరిలో నుండిరి. వారిని హైద్రాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియోగింపబడునున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది.

... ...

౬ ఆగస్టునాడు జామెనిజామియా వార్షికోత్సవములో శ్రీ ఛత్తారినవాబు బహద్దరుగారు అధ్యక్షతవహింతురు.

... ...

సికింద్రాబాదులో ౧౮ ఎకిమార్చినాడు కొట్లాట జరిగెను. ఆకేసును మేజిస్ట్రేటుగారువిచారించి కొందరికిశిక్షలు విధించిరి, జమాలుద్దీన్ ఆబ్దుల్లహీమాను[illegible] గురానిలు [illegible] జతరశిక్షలుకూడా వారికిఇడ్డను [illegible] రినసేరములో విధించిరి. అబ్దుల్సత్తారునను వానికి ఒక [illegible] శిక్ష నవాస్గురని వదలివేసిరి.

... ...

హైద్రాబాదు ప్రధానామాత్యులుగారు ౨౭జులైనాడు ఔరంగాబాదుచేరిరి. అక్కడివారికి ఘనస్వాగతమిచ్చిరి. రైల్వేస్టేషను టలులో నిలిచిరి. నగరమందు బీబీకామఖ్బిరాను దర్శించుకొనిరి వారికి మరునాడు పురపాలకసంఘమునుండి సినతిపత్రము సమర్పించుకొని తమనగరము ఇబ్బందులను అవసరాలను తెలుపుకొనిరి. అందుకువారు జవాబిచ్చుచు అవన్ని ప్రభుత్వమువారాలోచింతురని తెలిపిరి.

... ...

ని. రా, ఆంధ్ర మహాసభ
ఘనపురం పట్టీసంఘము
ఘనపురంస్టేషన్ ఆపాద బజారు

ఘనపురముపట్టీసంఘ ఆంధ్రోద్యమప్రచారము. ఆంధ్రమహాసభా కార్యాలయమును మొదలగు కార్యకలాపములు నెరపుటకు శ్రీ పెంద్యాల రామానుజరావుగారు అర్గనైజరుగా నియుక్తులైనారు. కావున పట్టీసంఘ గ్రామాలలోని ఆంధ్రులందరు వారికి తగుతోడ్పాటు చేయుదురని యాశించుచున్నాను,

కార్యదర్శి చింతకుంట్ల రంగారెడ్డి.

ప్రకటన

నల్లగొండ జిల్లాఆంధ్రజన సంఘమునకుజిల్లాఆర్గనైజరుకావలసియున్నది. అభ్యర్థికనీసము మెట్రిక్ ఉత్తీర్ణుడైనవారుగానుమరియు ప్రజాసేవ తత్పరుడుగానుండవలెను.

వేతనము ప్రయాణ వ్యయములుగాక వారిఅర్హతనుబట్టి మాసమునకు రూ౨౫- నుండి౪౦వరకు ఇవ్వబడును. గానచరి- మెహర్ ౧౫వ నాటికిముందు అభ్యర్థులైనవారు తమ యోగ్యతాపత్రములు యుక్తాంతము ఆప్లికేషను దరఖాస్తు యీక్రింది చిరునామాకు పంపవలెను

అక్కినేపల్లి వెంకటరామారావు
నల్లగొండ ఆంధ్రజనసంఘము
కార్యదర్శి

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., BL.